

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS

Mercans kontserni volitatud töötajate kontsernisest eeskirjade heakskiitmiseks nr 2.2.-4/24/1-1

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni jurist Andra Kask
Otsuse tegemise aeg ja koht	05.08.2024 Tallinnas
Taotluse esitaja	Tatjana Domovits Mercans OÜ tdomovits@mercans.com

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 47 lõike 1 alusel Andmekaitse Inspeksioon otsustab:

kiita heaks Mercans kontserni volitatud töötajate siduvad kontsernisest eeskirjad kui asjakohased kaitsemeetmed isikuandmete edastamiseks kooskõlas IKÜM artikli 46 lõikega 1 ja lõike 2 punktiga b ning artikli 47 lõigetega 1 ja 2.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI SELGITUSED:

Vastavalt Mercans OÜ poolt Mercansi kontserni nimel 12. septembril 2021 saadud taotlusele kiita heaks nende siduvad kontsernisest eeskirjad volitatud töötajatele;

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 (füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus või IKÜM) artikleid 47, 57 ja 64,

Võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 16. juuli 2020. aasta otsust kohtuasjas C-311/18: Data Protection Commissioner vs. Facebook Ireland Ltd ja Maximilian Schrems;

Võttes arvesse Euroopa Andmekaitse nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus 01/2020 edastusvahendeid täiendavate meetmete kohta, et tagada kooskõla isikuandmete kaitse ELi tasemega,

Teeb Andmekaitse Inspeksioon järgmised tähelepanekud:

1. ELi isikuandmete kaitse üldmääruse 2016/679 (IKÜM) artikli 47 lõikest 1 tuleneb, et Andmekaitse Inspeksioon kiidab heaks siduvad kontsernisisesed eeskirjad (BCR), tingimusel et need vastavad selles artiklis sätestatud nõuetele.
2. Siduvate kontsernisisesete eeskirjade rakendamise ja vastuvõtmise eesmärk on tagada ELis asuvatele vastutavatele töötlejatele ja volitatud töötlejatele isikuandmete kaitse, mida kohaldatakse ühetaoliselt kõigis kolmandates riikides ja seega sõltumata igas kolmandas riigis tagatud kaitse tasemest.
3. Enne siduvate kontsernisisesete eeskirjade alusel isikuandmete edastamist ühele kontserni liikmele on iga liikmesriigi andmeeksportija kohustatud vajaduse korral andmeimportija abiga hindama, kas konkreetse andmeedastuse, sealhulgas isikuandmete edasisaatmise korral järgitakse sihtriigiks olevas kolmandas riigis ELi õigusega nõutavat kaitsetaset. Hindamise eesmärk on teha kindlaks, kas edastatavate isikuandmete suhtes kohaldatavad kolmanda riigi õigusaktid või tavad võivad mõjutada andmeimportija ja/või andmeeksportija suutlikkust täita siduvates kontsernisisesetes eeskirjades võetud kohustusi, võttes arvesse edastamisega seotud asjaolusid. Võimaliku takistuse korral peaks liikmesriigi andmeeksportija, vajaduse korral andmeimportija abiga, hindama, kas ta saab ette näha täiendavaid meetmeid sellise takistamise välistamiseks ja seega tagada kavandatava andmeedastuse puhul sisuliselt samaväärse kaitsetaseme, nagu on ette nähtud ELis. Selliste lisameetmete rakendamise eest vastutab andmeeksportija ja see jääb tema vastutusalasse ka pärast seda, kui pädev järelevalveasutus on siduvad kontsernisisesed eeskirjad heaks kiitnud, ning seega ei hinda pädev järelevalveasutus neid siduvate kontsernisisesete eeskirjade heakskiitmise protsessi osana.
4. Juhul kui liikmesriigi andmeeksportija ei suuda rakendada täiendavaid meetmeid, mis on vajalikud ELis sätestatud sisuliselt samaväärse kaitsetaseme tagamiseks, ei saa isikuandmeid nende siduvate kontsernisisesete eeskirjade alusel seaduslikult kolmandale riigile edastada. Kui andmeeksportijat teavitatakse asjakohaste kolmanda riigi õigusaktide muudatustest, mis kahjustavad ELi õigusega nõutavat andmekaitse taset, peab andmeeksportija peatama või lõpetama asjaomaste isikuandmete edastamise asjaomastele kolmandatele riikidele.
5. Kooskõlas töödokumendis WP263 rev.01¹ sätestatud koostöömenetlusega vaatasid Andmekaitse Inspeksioon kui siduvate kontsernisisesete eeskirjade heakskiitmiseks pädev järelevalveasutus ja kaks kaasläbivaatajana tegutsevat järelevalveasutust läbi Mercans kontserni volitatud töötlejate siduvate kontsernisisesete eeskirjade taotluse. Taotluse vaatasid läbi ka asjaomased järelevalveasutused, kellele koostöömenetluse raames edastati siduvad kontsernisisesed eeskirjad.
6. Läbivaatamisel jõuti järeldusele, et Mercans kontserni volitatud töötleja siduvad kontsernisisesed eeskirjad vastavad IKÜM artikli 47 lõikes 1 ja töödokumendis WP257 rev.01² sätestatud nõuetele, eelkõige, et eespool nimetatud siduvad kontsernisisesed eeskirjad:
 - i) on õiguslikult siduvad ja sisaldavad kontserni iga osaleva liikme, sealhulgas nende töötajate selget kohustust järgida siduvaid kontsernisisesed eeskirju, sõlmides volitatud töötlejate kontsernisisesed kokkuleppe (vt siduvad kontsernisisesed eeskirjad, punkt 5.4 ja Mercansi kontsernisisesed leping);
 - ii) annavad andmesubjektidele sõnaselgelt soodustatud kolmanda isiku täitmisele pööratavad õigused seoses nende isikuandmete töötlemisega siduvate kontsernisisesete eeskirjade osana (punkt 11.1);
 - iii) Täidavad IKÜM artikli 47 lõikes 2 sätestatud nõudeid:

¹ Andmekaitse nõukogu kiitis selle heaks 25. mail 2018.

² Andmekaitse nõukogu kiitis selle heaks 25. mail 2018.

- a) Kontserni ja iga selle liikme struktuur ja kontaktandmed on toodud taotlusvormil WP 265, mis esitati toimiku läbivaatamise osana, ja kontsernisest eeskirjade lisas A;
- b) Andmete ühekordsed või korduvad edastamised, sealhulgas isikuandmete liigid, töötlemise viis ja selle eesmärgid, puudutatud andmesubjektide liigid ning asjaomaste kolmandate riikide nimekiri on täpsustatud siduvate kontsernisest eeskirjade punktis 5.1, avalduse 1. osa 2. jaos ning kontsernisest eeskirjade lisas A;
- c) volitatud töötleja siduvate kontsernisest eeskirjade õiguslikult siduvat olemust nii kontsernisest kui ka -väliselt tunnustatakse siduvate kontsernisest eeskirjade punktis 5.4 ja Mercansi kontsernisest lepingus);
- d) üldiste andmekaitsepõhimõtete kohaldamine, eelkõige eesmärgi piiritlemine, võimalikult väheste andmete kogumine, piiratud säilitamisaeg, andmete kvaliteet, lõimitud ja vaikimisi andmekaitse, töötlemise õiguslik alus, isikuandmete eriliikide töötlemine, andmeturbe tagamise meetmed ning nõuded isikuandmete edasisaatmise kohta asutustele, kelle suhtes siduvad kontsernisest eeskirjad ei ole siduvad, on üksikasjalikult sätestatud siduvate kontsernisest eeskirjade 6. jaos;
- e) andmesubjektide õigused seoses isikuandmete töötlemisega ja nende õiguste kasutamise vahendid, sealhulgas õigus sellele, et nende suhtes ei tehta otsuseid, mis põhinevad üksnes automatiseeritud töötlemisel, sealhulgas profiilianalüüsil vastavalt IKÜM [artiklile 22](#), õigus esitada kaebus pädevale järelevalveasutusele ja liikmesriikide pädevatele kohtutele vastavalt IKÜM [artiklile 79](#) ning õigus saada siduvate kontsernisest eeskirjade punktis 11.1 sätestatud siduvate kontsernisest eeskirjade rikkumise eest õiguskaitset ja vajadusel hüvitist;
- f) liikmesriigi territooriumil asuva vastutava töötleja või volitatud töötleja nõusolek võtta vastutus siduvate kontsernisest eeskirjade rikkumise eest asjaomase liikme poolt, kelle asukoht ei ole liidus, ning täielik või osaline vabastus sellest vastutusest üksnes juhul, kui asjaomane pool tõendab, et see liige ei ole vastutav kahju põhjustanud sündmuse eest, on täpsustatud siduvate kontsernisest eeskirjade punktis 13.2;
- g) siduvate kontsernisest eeskirjade 9. jaos on täpsustatud, kuidas lisaks IKÜM [artiklitele 13](#) ja 14 antakse andmesubjektidele teavet siduvate kontsernisest eeskirjade, eelkõige IKÜM artikli 47 lõike 2 punktides d, e ja f osutatud sätete kohta;
- h) IKÜM [artikli 37](#) kohaselt määratud andmekaitseametniku või muu sellise isiku või üksuse ülesanded, kes vastutab siduvate kontsernisest eeskirjade täitmise järelevalve eest kontsernis või ühise majandustegevusega tegelevate ettevõtjate rühmas ning kaebuste menetlemise ja koolituste eest, on loetletud siduvate kontsernisest eeskirjade punktis 10.3;
- i) kaebuste esitamise kord on sätestatud siduvate kontsernisest eeskirjade punktis 12.1;

- j) kontsernis siduvate kontsernisiseste eeskirjade täitmise järelevalve tagamiseks kehtestatud mehhanisme on üksikasjalikult kirjeldatud siduvate kontsernisiseste eeskirjade punktis 10.5. Sellised mehhanismid hõlmavad andmekaitseauditeid ja meetodeid, millega tagatakse parandusmeetmed andmesubjekti õiguste kaitsmiseks. Sellise kontrolli tulemused edastatakse eespool punktis h osutatud isikule või üksusele ja kontserni kontrolliva ettevõtte juhatusele (käesoleval juhul Mercans kontserni peakorterile ja andmekaitseametnikule) ning need on taotluse korral kättesaadavad pädevale järelevalveasutusele;
 - k) eeskirjade muudatuste dokumenteerimise ning järelevalveasutustele nendest muudatustest teatamise mehhanismid on kindlaks määratud siduvate kontsernisiseste eeskirjade 14. jaos;
 - l) järelevalveasutusega kehtestatud koostöömehhanism, millega tagatakse, et kontserni mis tahes liige täidab nõudeid, on sätestatud siduvate kontsernisiseste eeskirjade punktis 10.6. Kohustus teha järelevalveasutusele kättesaadavaks punktis j osutatud meetmete järelevalve tulemused on sätestatud siduvate kontsernisiseste eeskirjade punktides 10.5.3 ja 10.6;
 - m) mehhanismid pädeva järelevalveasutuse teavitamiseks mis tahes õiguslikest nõuetest, mida kontserni liikme suhtes kolmandas riigis kohaldatakse ja millel on tõenäoliselt oluline ebasoodne mõju siduvate kontsernisiseste eeskirjadega antud tagatistele, on kirjeldatud siduvate kontsernisiseste eeskirjade punktis 5.5.2;
 - n) tagavad andmekaitsealase koolituse töötajatele, kellel on alaline või korrapärane juurdepääs isikuandmetele (siduvate kontsernisiseste eeskirjade punkt 10.4).
7. Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi esitas oma arvamuse 14/2024 kooskõlas IKÜM artikli 64 lõike 1 punktiga f. Andmekaitse Inspeksioon võttis seda arvamust täiel määral arvesse.
 8. Kahtluste vältimiseks tuleb Andmekaitse Inspeksioon meelde, et siduvate kontsernisiseste eeskirjade heakskiitmine ei tähenda siduvate kontsernisiseste eeskirjade alusel toimuva isikuandmete konkreetse edastamise heakskiitmist. Seega ei saa siduvate kontsernisiseste eeskirjade heakskiitmist tõlgendada kui siduvates kontsernisisestes eeskirjades sisalduvate andmete kolmandatele riikidele edastamise heakskiitmist, mille puhul ei ole võimalik tagada ELis tagatuga sisuliselt samaväärset kaitsetaset.
 9. Heakskiidetud siduvad kontsernisisesed eeskirjad ei nõua asjaomastelt järelevalveasutustelt eriluba.
 10. IKÜM artikli 58 lõike 2 punkti j kohaselt on igal asjaomasel järelevalveasutusel õigus anda korraldus kolmandas riigis asuval vastuvõtjale või rahvusvahelisele organisatsioonile suunatud andmevoogude peatamiseks, kui Mercans kontserni volitatud töötleja siduvates kontsernisisestes eeskirjades ette nähtud asjakohaseid kaitsemeetmeid ei järgita.

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andra Kask

jurist

peadirektori volitusel

Mercans kontserni volitatud töötaja siduvad kontsernisisesed eeskirjad, mis on käesolevaga heaks kiidetud, hõlmavad järgmist:

a. Reguleerimisala.

Ainult volitatud töötajatena tegutsevad Mercans kontserni liikmed, kellele siduvad kontsernisisesed eeskirjad on õiguslikult siduvad, nagu on sätestatud siduvate kontsernisisesete eeskirjade punktides 5.1 ja 5.2 ning A liites.

b. EMP riigid, kust isikuandmeid edastatakse: Küpros, Tšehhi Vabariik, Eesti, Soome, Saksamaa, Kreeka, Itaalia, Madalmaad, Norra, Poola, Rumeenia, Hispaania, Rootsi, kes on samuti loetletud siduvate kontsernisisesete eeskirjade taotlusvormi 1. osa 1. jaos ja kontsernisisesete eeskirjade lisa A.

c. Kolmandad riigid, kuhu isikuandmed edastatakse: Alžeeria, Hiina, Colombia, Costa Rica, Egiptus, India, Jaapan, Jordaania, Saudi Araabia Kuningriik, Malaisia, Mauritius, Maroko, Uus-Meremaa, Pakistan, Singapur, Tuneesia, Araabia Ühendemiraadid, Ühendkuningriik, Ameerika Ühendriigid (vt siduvate kontsernisisesete eeskirjade lisa A).

d. Edastamise eesmärgid: Täpsustatud siduvate kontsernisisesete eeskirjade punktis 5.1.

e. Edastamisega seotud andmesubjektide kategooriad: Täpsustatud siduvate kontsernisisesete eeskirjade punktides 4 ja 5.1.

f. Edastatavate isikuandmete kategooriad: Täpsustatud siduvate kontsernisisesete eeskirjade punktis 5.1.